

CultuurHistorisch Genootschap Duin- en Bollenstreek

Secretariaat: 'De Vergulde Zwaan', 1e Havendwarsstraat 4a,
2161 HG Lisse website: www.chg-duinenbollenstreek.nl
e-mail: chg.duinenbollenstreek@gmail.com

Aan de gemeenteraad van Hillegom Postbus 32, 2180 AA Hillegom

Ondertekend verzonden op 01 juni 2025 naar
gemeente@hillegom.nl en griffie@hillegom.nl

Lisse, 01 juni 2025.

Betreft:

Omgevingsvisie HeerlijkHillegom Duurzame (proef)tuin van Holland actualisatie 2025

Zienswijze

Geachte leden van de gemeenteraad van Hillegom.

Hierbij maakt het Cultuurhistorisch Genootschap (CHG) gebruik van de mogelijkheid een zienswijze te geven op de ontwerp Omgevingsvisie Heerlijk Hillegom Duurzame (proef)tuin van Holland, actualisatie 2025.

Missie

U kent onze missie:

Het behoud en beschermen van het wereldwijd uniek karakter van de Duin- en Bollenstreek. Vanuit deze missie reageren we graag puntsgewijs op de actualisatie van de omgevingsvisie.

Algemeen

1. Omdat de fysieke ruimte geen rekening houdt met gemeentegrenzen en omdat Hillegom, Lisse en Teylingen in een ambtelijke fusie al zo nauw samenwerken is het een gemiste kans dat er niet vanuit een regionale omgevingsvisie is gekomen tot een gemeentelijke omgevingsvisie. Het is

niet uniek in bestuurlijk Nederland om een omgevingsvisie met andere gemeenten samen op te stellen. Juist met een ambtelijke fusie organisatie (AFO) kan hier winst gemaakt worden. Gemiste kans.

2. Het CHG heeft geconstateerd dat het ontwerp Omgevingsvisie Heerlijk Hillegom Duurzame (proef)tuin van Holland, actualisatie 2025 de eerste week niet digitaal zichtbaar was. We hebben begrepen dat daar door anderen al melding van is gemaakt en dat u de termijn niet met een week wenst te verlengen.
3. Op blz. 35 en blz. 66 wordt er geschreven over landschap, natuur, biodiversiteit en het belang van groenstructuren en hagen. Echter in een recente raadsvergadering is het plan om de aanplant van nieuwe hagen in Hillegom te ondersteunen door de gemeenteraad afgestemd. Het CHG vindt dit teleurstellend en niet passen bij deze visie. Het CHG wijst op het feit dat deze visie een zelfbindend karakter heeft waar de gemeenteraad in beginsel niet van mag afwijken.
4. Hoewel de omgevingsvisie vormvrij is constateren we dat deze omgevingsvisie niets heeft gedaan met de handreikingen van de VNG over dit onderwerp. U gaat voorbij aan de kernvragen: wat willen we bereiken, waar willen en moeten we als gemeente naartoe werken als het gaat om de gezonde leefomgeving. Stel gezamenlijk (vanuit sociaal en fysiek domein) kernwaarden voor de gezonde leefomgeving vast. Deze kernwaarden bieden structuur en houvast bij het werken aan de gezonde leefomgeving. Het begrip 'kernwaarde' komt maar een keer voor in uw omgevingsvisie. Dat zegt al genoeg. Ook 'smart' geformuleerde doelen worden gemist. Deze visie blijft op heel veel punten erg vaag.

Specifiek

1. Uw uitgangspunten voor cultuurhistorie, archeologie en aardkundige waarden, zijnde: Behouden of versterken cultuurhistorische, archeologische en aardkundige waarden, met als neven doel dat de afleesbaarheid en beleefbaarheid verbeterd moeten worden vindt grote steun bij het CHG. We zouden dat nadrukkelijker en breder opgenomen willen zien in de omgevingsvisie. Erfgoed maar ook cultuurhistorie spelen namelijk een grote rol in de beleving, identiteit, herkenbaarheid, 'leesbaarheid' en aantrekkelijkheid van de woonkern en het buitengebied. Zo speelt het een rol bij de ontwikkeling van onze identiteit en moet het een inspiratiebron zijn voor het maken van ruimtelijke plannen.

2. We missen de binding met de lokale Erfgoedkaart Hillegom, met de cultuurhistorische waarde kaart en de Cultuurhistorische Atlas Duin- en Bollenstreek. De regionale cultuurhistorische waardenkaart en de Atlas laten aan iedereen zien waar de archeologische, historisch bouwkundige en historisch geografische waarden liggen en welke kwaliteit deze hebben. Dit erfgoed maakt Hillegom tot wat deze is en kan als basis fungeren bij nieuwe ontwikkelingen, door erfenissen te behouden of deze als inspiratie te laten dienen bij nieuwe ontwerpen. Dit zorgt voor een verankering van een nieuwe ontwikkeling in de wortels van het verleden, geeft nieuwe gebruikers een binding met de plek en versterkt de identiteit van Hillegom.
3. Het CHG spreekt wederom waardering uit over het feit dat er in uw omgevingsvisie ook ruimte is voor geothermie of aardwarmte, zoals bijvoorbeeld is gerealiseerd in Vierpolders (ZH). De warmwaterput bij Noordwijk schijnt kansrijk te zijn.
4. Het CHG mist de visie van de gemeente op oude bedrijfsgebouwen die niet meer voldoen aan de hedendaagse standaards. Welke visie heeft de gemeente hierop en welke rol wenst zij daarin te spelen?
5. "Een reservelocatie voor woningbouw aan de Pastoorslaan-Zuid is aangewezen". (blz. 33). Het begrip "reservelocatie" kent geen enkele status. Bij de Provincie is het gebied als zodanig NIET bekend. Ook is er bij het college van Hillegom geen tekst waaruit de status blijkt. Wethouder Hoekstra heeft dat ook erkend toen er vragen over gesteld werden. De locatie - als reservelocatie vastgesteld in 2008 - was uitsluitend bedoeld voor 500 woningen als noodoplossing, voor het geval de 1.500 geplande woningen niet allemaal binnenstedelijk gebouwd konden worden. Deze 1.500 woningen vloeien voort uit een opdracht uit 2006. Die woningen zijn allemaal binnenstedelijk gebouwd. Meer dan het beoogde aantal zelfs, inmiddels ca 2.000. Het CHG is van mening dat deze locatie niet zomaar als een soort prullenbak voor van alles en nog wat kan worden ingezet, omdat het een reservelocatie was voor een specifieke opdracht, die al lang is afgerond. Deze reservelocatie is als begrip een eigen leven gaan leiden in stukken en in hoofden van lokale en regionale beleidsmakers, politici en bestuurders.
We merken op dat de locatie Pastoorslaan-Zuid eersteklas bollengrond is en bovendien door de provincie gelabeld is met de cultuurhistorische waarde 'hoog'. Tot slot verwijzen we naar uw eigen tekst. U noemt in uw omgevingsvisie herhaaldelijk de leefbaarheid en landschappelijke aantrekkelijkheid van

het bollengebied. Die is ter plaatse zeer hoog, de nog nagenoeg ongestoorde bollenvelden zijn daar nu nog zeer aantrekkelijk voor bewoners van onze streek en bezoekers van daarbuiten en zal door uitvoering van deze plannen voor een groot deel verloren gaan.

6. U meldt op blz. 85 dat "de vraag naar nieuwe woningen groot is en naar verwachting zal dit de komende jaren zo blijven. Om tekorten door planuitval tegen te gaan, programmeren we 130% plancapaciteit van de daadwerkelijke behoefte".

Het CHG constateert dat u - in weerwil van de regionale woningbouwafspraken - niet alleen voor woningzoekenden uit Hillegom, maar ook voor woningzoekenden uit andere regio's bouwt. Uw woningbouwopgave is groter dan afgesproken. 130% van de plancapaciteit programmeren betekent een nog verdere aanslag op de kwetsbare bollengronden.

7. "We onderzoeken de mogelijkheden voor het doortrekken van de N207 naar de N206 met een aftakking naar het NS-station (blz. 60)". Daarmee wordt de intentie aangegeven om deze infrastructurele werken mogelijk te realiseren. Het CHG is hier mordicus op tegen, omdat dit ten koste gaat van veel hectaren eersteklas bollengrond, veel cultuurhistorische elementen doorsnijdt, percelen doorkruist, waardoor plantinrichting verloren gaat, verstorend werkt voor de al kwetsbare vogels zoals o.a. de gele kwikstaart en patrijs, maar bovenal nut en noodzaak niet is aangetoond. Dit voorjaar heeft Keukenhof 1.500.000 bezoekers ontvangen. Ja, er was enige overlast maar met de toegepaste toevoeren is de overlast vrij beperkt geweest. De Duin- polderweg waar zoveel controverse over is geweest komt via de achterdeur wederom op de tekentafel. Al bij de allereerste variant van de Duinpolderweg ten noorden van Hillegom bleek uit de toenmalige MER-rapportage dat de weg vooral een aanzuigende werking zou hebben en is onder meer daardoor na heel veel jaren overleg en hoge onderzoekskosten definitief geschrapt. Ook de variant daarna is na heel veel onderzoek en hoge kosten niet doorgegaan. Een nieuwe weg aan de zuidkant van Hillegom zal een desastreus effect hebben op de open bollengrond en het cultuurhistorisch waardevolle landschap. Doortrekking van de weg naar het station zal bovendien de aanzet geven tot verstedelijking van het gebied binnen de dan ontstane zuidelijke randweg.

Slot

Het CHG verzoekt u om een reactie op bovenstaande opmerkingen en haar van de verdere procedure en uitwerkingsplannen op de hoogte te houden.

Met vriendelijke groet,

Piet Dijkzeul, voorzitter CHG.